

Mekge menzili

Category: Kitapcy, Poemalar

написано kitapcy | 21 января, 2025

Mekge menzili MEKGE MENZILI

(Pyragynyň ömründen bir pursat)

1. TARAWA

Rebbinälem, ne umman! –
Gülleyir menek-menek,
Bu ak-gara sansyz san
Kömelekmi, kebelek?!

Jyglym tutup ýyglypdyr,
Bir galyp, bir eglipdir,
Hasa içre boglupdyr
Gabak, kirpik, bäbenek!

Ala don, gara mesi,

Ak sakal aglabasy,
Egin dar, syrty ýasy,
Garynlary togalak.

Baga gonan zagmydy,
Daga inen garmydy,
Öñi-ardy barmydy,
Her bogy bir tegelek!

Selle sansaň, sany ýok,
Kelle sansaň, jany ýok,
Bende sansaň, ýany ýok,
Ikiýana aganak...

Peşisi peşmek eýse,
Dert daňyp açmak eýse,
Dilinde «Uçmah!» eýse,
Hüýr-melege emenek!

Göz içre göz gülmüşdir,
Bet işleri kylmyşdyr,
Munda toba gelmişdir,
Atar bolup sapalak.

Hydry bar, Hyrsy bar,
Jem bolupdyr – hersi bar,
Gurduň goýun dersi bar,
Urup ýatyr hasanak.

Şahymerdan, ýa pirim,
Men-de suginup ýatyryň.
Keramatyň, hatyryň
Damagymda epenek!

Bir egnimde şeýtanyň,
Bir egnimdw Rahmanyň,
Eñegim iki ýanyň
Gezdi misli hozanak.

Ijaza kyl, galkar men,
Magryp, Maşryk ýeljer men,
Ýaksaň, gökde Ülker men,
Söndürseň – gar, jöwenek.

Gyzyl tende gylça jan,
Guşlar bilen hemzyban,
Ygtyýar kyl, eý umman,
Men bir çete özenek!

Dünýe doly selle-heý,
Her ýeten bir molla-heý,
Gözi şerde – alda-heý,
Altyn-zere kösenek.

...»0t – bela, ýel, suw – bela
Sowul haýalelpel-a!»...
Çar tarapym mübtela,
Çar tarapym gözenek!

2. HASRAT

Gökden inen gara daş
Ýylmandy lebiň bile.
Adam ogly, bagry baş
Gelip sen kemiň bile...

Üsti düz, asty tereň,
Salgym ki, atar yraň,
Käbe jaýy dörtgyraň,
Bes eýlär tamyn bile.

Muhammetniň öwzary,
Özi ýaşyl, ýer sary...
Hüşür-zekat mukdary
Egsilmmez humuň bile.

Arap, türki, parsy sen,
Ýagty jahan ýarsy sen,

Bersem diýip parzy sen,
Ýyglypsyň ümüň bilen.

Ýetmiş ýurt, ýedi ülke,
Ýetişer üşbu mülke,
Ýokarda altyn halka
Ümzükdir jemiň bile.

Çillesi ýok, ýazy ýok,
Kerwen ýazar, yzy ýok,
Bagşy geler, sazy ýok,
Garyşar gamyň bile.

Özüň bilmes öz kemiň,
Giň ýerde ýetmez demiň,
Kim tebip tapdy emiň
Säheriň, şamyň bile?!

Ýerde hurma şänigi –
Iki gulak gämigi.
Her kesiň öz şalygy
Ýurt, mekan, kowmuň bile.

Ilimiň toýy-ýasy,
Sen-sen ýürek telwasy,
Köñül guşum ölmäsi
Hyýalyň-hamyň bile.

Bahry-Hazar arasy, –
Gara gözmüň garasy,
Ten hem jiger ýarasy
Özünde emiň bile.

Gözüm açyp görgenim,
Hem düşek, hem ýorganym,
Käbäm ~ Etrek-Gürgenim! –
Dartar sen demiň bile.

Erenleň ören çagy,

Demligme saldyň bagy,
Söwdügim Soňudagy,
Donumda gumuň bile.

Iki dünýä hemdemiň,
Aýnalbakyň, Zemzemiň
Şildir suwun Damdamyň
Noş kyl tiz... jamyň bile!

3. YOLDA – OT BAŞYNDÀ

Galandar sen, dakyp bu kerwene,
Gorkyny, terkini çatyp durup sen,
Höwür istäp misli ýiten arwana,
Meň oduma çöpüň atyp durup sen.

Göter mutyg başyň, söyle derdiňi,
Syl ýüzüňden bu pelekniň gerdini,
Bilen ýok dünýäniň öni-ardyny,
Dogan gözü näge ýutup durup sen?

Omzuňy çapypdyr Dymşyk demiri,
Gözüňni oýupdyr Buhar emiri,
Her cozanda niçeme gül ömürü
Tä goldan galynçaň kertip durup sen.

Bir barmak ýok gyssaň gylyç-mäsäni,
Sag ýeňiň tirsekden, soluň boşany,
Sakgalyň goýberip, orap peşäni,
Bu gün indi Mekkä ýetip durup sen.

Diýerler ki, döken hapasyn suwap,
Käbä baran hajy kylarmış togap,
Çyn Mekke – Wyždandy. Aňa ber jogap! –
Näge daşa dönüp gatyýp durup sen?

Adam ogly eger dünýä gelmese,
Gelenden soň aglamasa, gülmese...
Neýlejek sen munuň hiç bolmasa?

Pikir ummanyna batyp durup sen.

Beýewan içinde niçe ot ýanyr,
Ynsan ot başynda bir-birin tanyr,
Aýp emes golsuza ýugursam hamyr,
Läkin, meniň nanym itip durup sen.

Şahyr, Käbe. Ýene hem ol alaman
Bu üçiniň baryşganyň dilemen,
Galandar, başyň gowga sala men,
Arman, ýüzüň duwlap, ýitip durup sen!..

4. EREK DAGNYŇ BAŞYNDĀ

Şükür, erek maýadan Erek daga mündügim,
Suwsuz beýewan söküp, Gulzumlardan gandygym,
Gara daşy ýalaýyp, «Resul!» diýip sundugym,
Arapda, Şamda ýitip, öz ilimde öndügim,
Meger, indi bolup men belahymdan dyndygym.

..Haý-haý, zaňnar, Erekniň daşyn tanyýp ätläwer,
Ýalñyz çykdyň kemerne, hudaýlygyň ýatlawer,
Kemelmedi günähiň, artdy, eýse artlawer,
Zyýaratyň puç oldy, jigeriňi otlawer,
Tersa paýhas-oýumyň körüğinde ýandygym.

Eýse alys-ýakyn hem Käbä diýip barypdyr,
Bir tarawa düzülip, bir pire ten beripdir,
Zyýarat tamam olup, ýene jeňe ýörüpdir,
Öz ymmatyn parçalap, golyn baglyýp sürüpdir,
Alty aýlyk argышы alty pula sandygym!

Bagdat, Basra ilinde, Arabystan çölünde,
Sahawatyn görmedim beg-töräniň golunda,
Kim biler ki näme bar mollasynyň pälinde,
Aýryt-aýryt ýoda kän bir Hudanyň ýolunda,
Bäş wagt doga okap, altysyndan dändigim...

Budur oýny pelekniň, sözle, eýse neýlär sen?

Alyp dowat-galamny, bildigiňi söylär sen,
Erekden aşak bakyp, düzə nazar aýlar sen,
Düzüñ-gyryň yüzünden daýhan oglun saýlar sen,
Suw akytsam goluňa ýeňil biliп kündügim.

Aşyk, alym, derwüş hem tapmaý
tagat-hoşuny,
Köñülde sap-sap düzdi adalatly goşuny...
Kiçik dagda tutup men belent taglym başyny!
Magtymguly, istemen özge iliň guşuny,
Öz başyma täk özüm torguş bolup gondugym!

sentyabr, 1983

Annaberdi AGABAYEW,
Türkmenistanyň Halk ýazyjysy. Poemalar